

چشم انداز اقتصاد ایران

معاونت بررسی‌های اقتصادی
اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران

مهر ۱۴۰۱

خلاصه وضعیت چشم‌انداز اقتصاد ایران طی سال‌های ۱۴۰۱ الی ۱۴۰۲ از منظر صندوق بین‌المللی پول

- استمرار رشد مثبت اقتصادی همراه با کاهش سرعت رشد به ۳ درصد در سال ۱۴۰۱ و به ۲ درصد در سال ۱۴۰۲ مورد انتظار است.
- رقم حدود ۲ تریلیون دلار برای تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۱۴۰۱ بر مبنای میانگین نرخ موزون ۵۰۵۵ تومان در هر دلار برآورد شده است. (با توجه به میانگین نرخ ۲۵ هزار تومان برای خرید هر دلار در سامانه نیما در سالجاری و حذف اختصاص نرخ ارز ترجیحی برای واردات برخی اقلام اساسی، برآورد صندوق صحیح بنظر نمی‌رسد).
- بهبود نسبی در سرانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت در قالب رشد ۲ درصدی آن برای سال ۱۴۰۱ و یک درصدی برای سال ۱۴۰۲، پیش‌بینی شده است.
- استمرار کاهش نسبت سرمایه‌گذاری به تولید ناخالص داخلی طی دو سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ و رسیدن به سطح زیر ۴۰ درصد و اتفاق مشابه برای پس‌انداز ملی، مورد انتظار است.
- تورم ۴۰ درصد برای ایران در سال ۱۴۰۱ (رقمی مشابه سال قبل) برآورد، و استمرار آن در سال ۱۴۰۲ پیش‌بینی شده است (با توجه به تحقق تورم ۴۷ درصدی طی نیمه نخست ۱۴۰۱، حداقل تورم مورد انتظار برای سال جاری حدود ۴۶ درصد پیش‌بینی می‌شود که ۶ واحد درصد از رقم مورد انتظار صندوق بین‌المللی پول بالاتر است).

- رشد مقداری (حجم) برای واردات و صادرات کالا برای سال ۱۴۰۱ به ترتیب برابر با ۶,۵ درصد و ۱۳,۱ درصد پیش‌بینی شده که در سال ۱۴۰۲، هر دو با افت همراه خواهند بود. بر اساس آمار گمرک ایران، طی نیمه نخست ۱۴۰۱ مقدار صادرات کالای بدون نفت خام از افت ۱۲,۶ درصدی و مقدار واردات کل نیز از کاهش ۱۴,۷ درصدی در مقایسه با مدت مشابه سال قبل برخوردار بوده لذا تحقق پیش‌بینی رشد مقداری صادرات و واردات بستگی به عملکرد صادرات نفتی در کل سال و عملکرد صادرات بدون نفت خام و واردات طی نیمه دوم سال ۱۴۰۱ خواهد داشت. پیش‌بینی افت حجم صادرات و واردات کالایی ایران در سال ۱۴۰۲ را می‌توان به انتظار افت درآمدهای صادراتی ناشی از صادرات نفتی، تعدیل تقاضا و به تبع آن کاهش واردات نسبت داد.
- نرخ بیکاری موردانتظار برای ایران در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ همچنان تک رقمی ولی با روند افزایشی همراه خواهد بود. نرخ بیکاری سال ۱۴۰۱ حدود ۹,۴ درصد و برای سال ۱۴۰۲ حدود ۹,۶ درصد پیش‌بینی شده است.
- به دلیل انتظار بیشتر برای هزینه عمومی در مقایسه با درآمد عمومی دولت، کسری بودجه طی دو سال ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ تشدید خواهد شد و به ترتیب با ارقام ۴۱۹ هزارمیلیارد تومان و ۸۴۰ هزارمیلیارد تومان، برابر با ۴ و ۶ درصد تولید ناخالص داخلی خواهد شد.
- روند افزایشی خالص بدهی دولت طی سالهای ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲ نیز ادامه یافته و به محدوده ۳۰۰۰ هزارمیلیارد تومان نزدیک خواهد شد.
- با توجه به رشد درآمدهای ناشی از صادرات نفتی و همچنین افزایش ارزش صادرات غیرنفتی، بهبود حساب جاری ایران در سال ۱۴۰۱ به ۳۲ میلیارد دلار و در سال ۱۴۰۲ به ۳۰ میلیارد دلار موردانتظار خواهد بود.

چشم‌انداز اقتصاد ایران / بر اساس گزارش اکتبر ۲۰۲۲ صندوق بین‌المللی پول

متغیر اقتصادی	واحد سنجش	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
تولید ناخالص داخلی / به قیمت ثابت	هزار میلیارد تومان	۱,۴۰۸	۱,۴۵۵	۱,۵۲۴	۱,۵۷۰	۱,۶۰۲
تولید ناخالص داخلی / به قیمت ثابت	درصد تغییر	-۳.۰۷	۳.۳۳	۴.۷۲	۳.۰۱	۲.۰۴
تولید ناخالص داخلی / به قیمت جاری	هزار میلیارد تومان	۲,۷۳۶	۴,۰۷۹	۶,۶۷۷	۹,۹۷۶	۱۴,۰۰۳
تولید ناخالص داخلی / به قیمت جاری	میلیارد دلار	۶۵۱	۹۷۱	۱,۵۸۹	۱,۹۷۳	۲,۰۴۴
نرخ دلار مبنای محاسبه معادل تولید ناخالص داخلی جاری	تومان	۴۲۰۰	۴۲۰۰	۴۲۰۰	۵۰۵۵	۶۸۵۱
تولید ناخالص داخلی / PPP / به قیمت جاری	میلیارد دلار / بین‌المللی	۱,۲۷۰	۱,۳۲۸	۱,۴۴۹	۱,۵۹۹	۱,۶۹۰
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت	میلیون تومان	۱۶.۹۵	۱۷.۳۲	۱۷.۹۶	۱۸.۳۲	۱۸.۵۱
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت ثابت / PPP	دلار بین‌المللی	۱۴,۶۷۵	۱۴,۹۹۰	۱۵,۵۴۹	۱۵,۸۶۰	۱۶,۰۲۴
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری	میلیون تومان	۳۲.۹	۴۸.۵	۷۸.۷	۱۱۶.۴	۱۶۱.۸
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری	دلار	۷,۸۴۲	۱۱,۵۵۶	۱۸,۷۳۹	۲۳,۰۳۳	۲۳,۶۱۹
سرنانه تولید ناخالص داخلی به قیمت جاری / PPP	دلار بین‌المللی	۱۵,۲۹۵	۱۵,۸۱۱	۱۷,۰۸۲	۱۸,۶۶۳	۱۹,۵۲۸
سهم در تولید ناخالص داخلی جهان / PPP	درصد	۰.۹۳	۱.۰۰	۰.۹۸	۰.۹۸	۰.۹۸
کل سرمایه‌گذاری	هزار میلیارد تومان	۱۰۷۸	۱۸۰۵	۲۷۵۹	۴۰۰۴	۵۵۷۴
نسبت کل سرمایه‌گذاری به GDP	درصد	۳۹.۴	۴۴.۳	۴۱.۳	۴۰.۱	۳۹.۸
نسبت ناخالص پس انداز ملی به GDP	درصد	۳۹.۲	۴۴.۲	۴۲.۰	۴۱.۸	۴۱.۳
نرخ تورم	درصد	۳۴.۶	۳۶.۴	۴۰.۱	۳۹.۹	۴۰

متغیر اقتصادی	واحد سنجش	۱۳۹۸	۱۳۹۹	۱۴۰۰	۱۴۰۱	۱۴۰۲
حجم واردات کالاها و خدمات	درصد تغییر	-۵.۴	-۲۲.۶	۲۲.۷	۶.۵	-۱۲.۸
حجم واردات کالا	درصد تغییر	-۴.۱	-۲۱.۴	۲۱.۶	۶.۵	-۱۲.۸
حجم صادرات کالاها و خدمات	درصد تغییر	-۲۱.۷	-۴.۶	۱۴.۴	۱۳.۷	-۴.۴
حجم صادرات کالا	درصد تغییر	-۲۵.۷	۶.۳	۱۳.۹	۱۳.۱	-۴.۳
نرخ بیکاری	درصد	۱۰.۶	۹.۶	۹.۲	۹.۴	۹.۶
جمعیت	نفر	۸۳.۱	۸۴.۰۱۱	۸۴.۸	۸۵.۷	۸۶.۵
درآمد عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۲۶۴	۲۹۵	۵۳۹	۸۲۹	۱,۱۶۸
نسبت درآمد عمومی دولت به GDP	درصد	۹.۷	۷.۲۷	۸.۱	۸.۳	۸.۳
هزینه عمومی دولت	هزار میلیارد تومان	۳۸۶	۵۳۰	۸۲۶	۱,۲۴۸	۲,۰۰۸
نسبت هزینه عمومی دولت به GDP	درصد	۱۴.۱	۱۳.۰	۱۲.۴	۱۲.۵	۱۴.۳
کسری بودجه عمومی (تفاوت درآمد و هزینه)	هزار میلیارد تومان	-۱۲۲	-۲۳۵	-۲۸۷	-۴۱۹	-۸۴۰
نسبت کسری بودجه عمومی به GDP	درصد	-۴.۵	-۵.۸	-۴.۳	-۴.۲	-۶.۰
خالص بدهی دولت عمومی	هزار میلیارد تومان	۹۰۱	۱,۴۷۴	۲,۴۱۰	۲,۸۵۲	۳,۷۲۰
نسبت خالص بدهی دولت عمومی به GDP	درصد	۳۲.۹	۳۶.۱	۳۶.۱	۲۸.۶	۲۶.۶
تراز حساب جاری	میلیارد دلار	-۱.۶	-۰.۷۰	۱۱.۵	۳۲.۰	۳۰.۲
نسبت تراز حساب جاری به GDP	درصد	-۰.۳	-۰.۱	۰.۷	۱.۶	۱.۵